Անի Խաչատրյանի հայտարարությունների իրավական վերլուծություն (2025 թ. մարտի 25)

Համատեքստն ու խնդրի էությունը

2025 թ. մարտի 25-ին Երևանի Ավագանու անդամ Անի Խաչատրյանը[1] հրապարակային կերպով ելույթ է ունեցել քաղաքապետարանի շենքի մոտ բողոքի ակցիայի ընթացքում[2] և թույլ է տվել ազգային ատելություն հարուցող, նվաստացնող արտահայտություններ Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացիների հասցեին՝ ցույցի մասնակիցներին անվանելով՝ **«փտած ռուսներ»**: Նման հայտարարությունը, որ հնչել է պաշտոնատար անձի կողմից, հասարակության մեջ առաջացրել է մեծ արձագանք ու դատապարտում՝ դիտարկվելով որպես ազգության հիմքով ատելության հրահրում: Նման վարքագիծը կարող է խախտել Հայաստանի մի շարք ազգային օրենքներ, միջազգային պարտավորություններ, ինչպես նաև պետական ծառայողների էթիկայի սկզբունքները: Ստորև ներկայացվում է համապարփակ իրավական վերլուծություն՝ կոնկրետ հոդվածների, նախադեպերի և հնարավոր արձագանքների նշումով:

1. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության խախտումներ

1.1 ՀՀ Սահմանադրությունն ու խտրականության դեմ ուղղված նորմերը

Հավասարության սկզբունքը: Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը երաշխավորում է իրավունքների հավասարությունն ու խտրականության բացառումը: Մասնավորապես, **ՀՀ Սահմանադրության 29-րդ հոդվածը**[3] արգելում է խտրականությունը ռասայի, մաշկի գույնի, էթնիկ կամ սոցիալական ծագման, լեզվի, դավանանքի, քաղաքական կամ այլ հայացքների, ազգային փոքրամասնության պատկանելության կամ այլ անձնական կամ սոցիալական հանգամանքների հիմքով: Խաչատրյանի հայտարարությունը՝ «փտած ռուսներ» արտահայտությամբ, հստակ հակասում է այդ սահմանադրական արգելքին: Այն նվաստացնում է անձանց արժանապատվությունը՝ **ազգային/քաղաքացիական պատկանելության** հիմքով և խախտում է բոլորի՝ օրենքի առաջ հավասար լինելու սկզբունքը: Քաղաքացիական հասարակության կողմից արված բաց հայտարարության մեջ նշվում է, որ Խաչատրյանի խոսքերը խախտում են քաղաքացիների հավասարության սկզբունքը՝ անկախ ազգությունից կամ քաղաքացիությունից:

---

[1] https://www.yerevan.am/hy/alderman-staff/

[2] https://www.youtube.com/live/3hmfBkqoC6A?t=460

[3] https://www.president.am/hy/constitution-2015/

Ինքնապատվի իրավունք. Նշենք, որ ՀՀ Սահմանադրությունը հռչակում է մարդու արժանապատվությունը **անվիճարկելի** (ՀՀ Սահմանադրության 23-րդ հոդված[4]): Ազգային պատկանելության հիմքով մարդկանց խմբի հրապարակային վիրավորանքը կարող է դիտվել որպես նրանց արժանապատվության և հավասար իրավունքների նկատմամբ ոտնձգություն:

1.2 ՀՀ Քրեական օրենսգիրք (ատելության հրահրում, խտրականություն ֆ այլն)

Անի Խաչատրյանի գործողությունները կարող են համապատասխանալ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի այն հոդվածներին, որոնք նախատեսում են պատասխանատվություն ազգային ատելության և թշնամանքի հրահրման համար:

- **Ատելության կամ թշնամանքի հրահրում:** ՀՀ նոր Քրեական օրենսգրքում (2022 թ. խմբագրություն) ներառված է նախկինում գործող 226-րդ հոդվածին համանման դրույթ, որը քրեականացնում է ազգային, էթնիկ և այլ հիմքերով թշնամանքի կամ արժանապատվության նվաստացման հրահրող հրապարակային գործողությունները: Մասնավորապես, **ՔՕ 329-րդ հոդվածը**[5] նախատեսում է **քրեական պատասխանատվություն՝ ատելություն, խտրականություն, անհանդուրժողականություն կամ թշնամանք հրահրող հրապարակային արտահայտությունների համար**: Խաչատրյանի հայտարարություններում առկա են նման արարքի նշաններ՝ հրապարակային կերպով ազգային հիմքով ատելության հրահրում: Նա իրեն հակադրել է «ռուս» բնակիչների խմբին, անվանել է նրանց նվաստացնող բառով՝ օգտագործելով **ատելության լեզու**:

- **Հանցակազմ:** ՔՕ 329-րդ հոդվածի համաձայն՝ հանցագործությունն ավարտված է համարվում, եթե առկա է **հանրային ելույթ**, որը ուղղված է **ատելության կամ թշնամանքի հրահրմանը**: «Փտած ռուսներ» արտահայտության մեջ տեսանելի է թշնամանք առաջացնելու և ազգային պատկանելության հիմքով խմբի նվաստացման միտում: Ծանրացուցիչ հանգամանք է՝

    1. Դրա կատարումը պաշտոնատար անձի կողմից, որն օգտվում է իշխանության հեղինակությունից (պ.2.2),
    2. Դրա կատարումը զանգվածային լրատվամիջոցների միջոցով (ուղիղ հեռարձակում՝ Factor.AM) (պ.2.3):

---

[4] Նույն հղումը

[5] https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=165138

1.3 «Պետական ծառայության մասին» օրենք ֆ պաշտոնյաների էթիկա

Անի Խաչատրյանը, որպես Երևանի ավագանու ընտրված անդամ, հանդիսանում է տեղական ինքնակառավարման մարմնի պաշտոնատար անձ: Նրա վարքագիծը կարգավորվում է ոչ միայն քրեական օրենսգրքով, այլև պաշտոնյաների գործունեության էթիկական նորմերով:

- **Անաչառության և հարգալից վերաբերմունքի սկզբունքներ:** ՀՀ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքը[6] (2011 թ., փոփոխություններով) սահմանում է **պետական ու տեղական պաշտոնյաների վարքագծի սկզբունքներ**: Օրենքի 22-րդ հոդվածով՝ պաշտոնյայի վարքի հիմնական սկզբունքներն են հանրությանը ծառայելը, հանրային շահերին նվիրումը, **բարոյականությունը, հարգալից վերաբերմունքը**, բարեխղճությունը և **օբյեկտիվությունը**: Խաչատրյանի հայտարարությունները խախտում են այս սկզբունքները՝ հարգալից փոխհարաբերությունների փոխարեն արտահայտվելով կոպիտ և ազգային կողմնակալությամբ: Նույնիսկ եթե ավագանու անդամը պետական ծառայող չէ նեղ իմաստով, որպես ընտրված պաշտոնյա նրա վրա տարածվում են **հանրային ծառայության էթիկայի պահանջները**:

1.4 Ժողովների ազատություն ֆ արտահայտվելու իրավունք (երաշխիքներ ֆ չարաշահումներ)

Խաչատրյանի խոսքերը հնչել են հանրային բողոքի ակցիայի՝ ծառահատումների դեմ բողոքող քաղաքացիների նկատմամբ:

- **Խաղաղ հավաքների իրավունք:** ՀՀ Սահմանադրությունը[7] (հոդված 44) և «Հավաքների ազատության մասին» օրենքը[8] երաշխավորում են բոլորին (այդ թվում՝ ՀՀ-ում օրինական կարգով գտնվող օտարերկրացիներին) խաղաղ հանրահավաքների և արտահայտման իրավունք: Քաղաքապետարանի դիմաց տեղի ունեցած բողոքի ակցիայի մասնակիցները՝ անկախ քաղաքացիությունից, ունեին բողոքի օրինական իրավունք: Խաչատրյանի այն միտքը, թե ռուս քաղաքացիները «իրավունք չունեն մասնակցելու հանրային միջոցառումների», ըստ էության, մերժում է **նրանց մասնակցության իրավունքը քաղաքային կյանքին**: Սա հակասում է ոչ միայն հավաքների մասին օրենքի ոգուն, այլև,

---

[6] http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=6272&lang=arm&enc=utf8

[7] https://www.president.am/hy/constitution-2015/

[8] http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=4123&lang=arm&enc=utf8

օրինակ, ՀՀ «Ընտրական օրենսգրքին»[9] (հոդված 2, պ.2.2), ըստ որի՝ քաղաքում ավելի քան մեկ տարի բնակվող օտարերկրացիները համարվում են տեղական ինքնակառավարման համակարգի լիիրավ մասնակիցներ՝ ընտրության և մասնակցության իրավունքով[10]: Այսպիսով, Խաչատրյանի խոսքերը կարելի է դիտարկել որպես **պաշտոնական դիրքից արված՝ այլոց իրավունքների սահմանափակման ուղղված չարաշահում**:

2. Հայաստանի միջազգային պարտավորությունների խախտում

Հայաստանը, լինելով մի շարք միջազգային կազմակերպությունների անդամ և մարդու իրավունքների ոլորտի հիմնական պայմանագրերի կողմ, պարտավորվել է կանխել քսենոֆոբիան և լեզվի ատելության ցանկացած դրսևորում, հատկապես՝ պաշտոնյաների կողմից:

2.1 Եվրոպական մարդու իրավունքների կոնվենցիա (ԵՄԻԿ)

- **Հոդված 14 (Խտրականության արգելում)[11]:** Թեև այդ հոդվածը ունի օժանդակ բնույթ (արգելում է խտրականությունը՝ Կոնվենցիայի այլ իրավունքներից օգտվելու ընթացքում), պաշտոնատար անձի վարքագիծը կարող է խախտել որոշ մարդկանց իրավունքները՝ ազգության հիմքով: Եթե բողոքի մասնակիցները ենթարկվել են նվաստացման և փորձ է արվել սահմանափակել նրանց արտահայտման և հավաքի ազատությունը՝ ազգային պատկանելության պատճառով, սա կարող է դիտարկվել որպես հոդված 14-ի խախտում՝ զուգակցված 11-րդ (հավաքների ազատություն) կամ 10-րդ հոդվածի (արտահայտման ազատություն) հետ: Պետությունը՝ պաշտոնյայի միջոցով, **չպետք է անհավասար վերաբերմունք դրսևորի անձանց նկատմամբ ազգային պատկանելությամբ պայմանավորված**:

- **Հոդված 10 (Արտահայտման ազատություն) և ատելության լեզու:** ԵՄԻԿ-ը պաշտպանում է խոսքի ազատությունը, բայց չի համարում **ատելության հրահրումը** այդ ազատության թույլատրելի դրսևորում: Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը (ՄԻԵԴ) իր որոշումներում նշել է, որ **ատելություն տարածող հայտարարությունները կարող են օրինապես սահմանափակվել կամ պատժվել** ժողովրդավարական հասարակության մեջ: Օրինակ, *Erbakan v. Turkey* (2006)[12] գործով ՄԻԵԴ-ը նշել է, որ

---

[9] https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=105967

[10] https://abcmedia.am/norutyunner/13046/

[11] Նույն հղումը

[12] https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/cases/erbakan-v-turkey/

հանդուրժողականությունը և բոլոր մարդկանց արժանապատվության հարգանքը ժողովրդավարության հիմքերն են, հետևաբար հնարավոր է անհրաժեշտ լինի **պատժել կամ կանխել ատելություն տարածող հայտարարությունները**: Այսինքն, ատելության լեզուն **չի պաշտպանվում հոդված 10-ով** կամ դուրս է գալիս դրա սահմաններից՝ **հոդված 17-ի** հիմքով:

- **Նախադեպեր:** ՄԻԵԴ-ը բազմիցս աջակցել է պետություններին՝ ռասայական ատելության դեմ միջոցներ ձեռնարկելու հարցում: Օրինակ, *Glimmerveen and Hagenbeek v. Netherlands* (1979)[13] գործով նշվել է, որ հոդված 17-ը չի թույլատրում ատելություն տարածողներին խոսքի ազատությամբ քողարկվել: Հետևաբար, Խաչատրյանի հայտարարությունները հակասում են եվրոպական ստանդարտներին, և պետությունը պարտավոր է **դատապարտել ու կանխել նման խոսք**:

2.2 Եվրոպայի խորհրդի փաստաթղթեր (ՄԻԵԴ, ԵԱԿՇ, ԽՎԽ)

- **Ռասիզմի և անհանդուրժողականության դեմ եվրոպական հանձնաժողով**[14] **(ECRI):** ECRI-ն բազմիցս ընդգծել է, որ պաշտոնատար անձինք պետք է զերծ մնան անհանդուրժողականության քարոզից: 2012 թվականին, արձագանքելով Հայաստանում փոքրամասնությունների դեմ բռնությունը արդարացնող հայտարարություններին, հանձնաժողովը նշել է[15], որ նման արտահայտությունները ստեղծում են **անպատժելիության վտանգավոր մթնոլորտ** և խաթարում են մարդու իրավունքների հանդեպ հարգանքը: ECRI-ն հորդորել է **բոլոր հայ քաղաքական գործիչներին վճռականորեն հեռանալ ծայրահեղական արտահայտություններից**, որոնք չեն համատեղվում Եվրոպայի խորհրդի արժեքների հետ: Նման համեմատությունը ակնհայտ է. Անի Խաչատրյանի հայտարարությունը՝ որպես պաշտոնատար անձի կողմից արված ծայրահեղ անհանդուրժողականության օրինակ (քսենոֆոբիա), պետք է արժանանա իր կուսակցության և պետության պաշտոնյաների հրապարակային քննադատությանը: Հակառակ դեպքում, ստեղծվում է տպավորություն, որ նման հռետորաբանությունը լռությամբ ընդունվում է, ինչը հակասում է ԵԽ հանձնարարություններին:

---

[13] https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/cases/glimmerveen-and-hagenbeek-v-the-netherlands/

[14] https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance

[15] https://rm.coe.int/statement-by-the-european-commission-against-racism-and-intolerance-ab/16808c1eef

- **Խորհրդարանական վեհաժողով և Մարդու իրավունքների հանձնակատար**[16] ևս բազմիցս արձագանքել են **քսենոֆոբիայի և ռասիզմի** դրսևորումներին: ԽՎԽ-ն իր բանաձևերում կոչ է արել պետություններին կանխել պաշտոնատար անձանց կողմից ատելություն տարածող հայտարարությունները, քանի որ դրանք վնասում են ժողովրդավարական արժեքներին: ԵԽ մարդու իրավունքների հանձնակատարը մշտապես ուշադրություն է դարձնում ատելության լեզվին. Հայաստանում նախկինում նշվել են անհանդուրժողականության դեպքեր՝ հիմնականում կրոնական կամ սեռական փոքրամասնությունների նկատմամբ, և Հանձնակատարը կոչ է արել կրթել հանդուրժողականության մշակույթ: Մեր դեպքում խոսքն ի հայտ եկած **քսենոֆոբ արտահայտության** մասին է՝ պաշտոնատար անձի կողմից, ինչը բացարձակապես հակասում է Եվրոպայի խորհրդի հռչակած արժեքներին:

2.3 ԵԱՀԿ (Եվրոպայում անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն)

Հայաստանը, որպես ԵԱՀԿ անդամ, ունի քաղաքական պարտավորություններ՝ ուղղված անհանդուրժողականության դեմ պայքարին:

- **2021 թ. համատեղ հայտարարություն**[17] (ՄԱԿ, ԵԱՀԿ, Ամերիկյան պետությունների կազմակերպություն, Աֆրիկյան հանձնաժողով)՝ ազատ արտահայտման վերաբերյալ քաղաքականության համատեքստում, նշում է, որ միջազգային չափանիշները պահանջում են, **որ բոլոր անձինք, ներառյալ քաղաքական և հանրային գործիչները, զերծ մնան ատելություն քարոզող հայտարարություններից, որոնք հրահրում են խտրականություն, թշնամանք կամ բռնություն**: Այսինքն, պաշտոնյաների վրա դրված է հատուկ պատասխանատվություն՝ նման խոսքից խուսափելու համար: Հայտարարությունը ընդգծում է նաև **բարոյական imperativ-ը**՝ հանրային գործիչները պետք է հակառակը՝ **ակտիվորեն հանդես գան անհանդուրժողականության դեմ**, այլ ոչ թե աջակցեն դրան:

- **ԵԱՀԿ-ի հանդուրժողականության կոմիտե:** ԵԱՀԿ-ն ամեն տարի հետևում է ատելության շարժառիթով կատարվող հանցագործություններին և կոչ է անում պետություններին արձագանքել: Կազմակերպության շրջանակում գործում է տվյալների փոխանակման համակարգ՝ ատելության հիմքով դրսևորումների վերաբերյալ: Չնայած Ա. Խաչատրյանի հայտարարությունը բռնի հանցագործություն չէ, այն դասվում է **ատելության դրսևորումների (hate incidents)** շարքը, որոնք նույնպես պետք է կանխվեն: ԵԱՀԿ-ն ակնկալում է, որ

---

[16] https://pace.coe.int/en/

[17] https://www.osce.org/representative-on-freedom-of-media/501697

պետությունները **քսենոֆոբ հայտարարություններին կտան կտրուկ գնահատական**, քանի որ դրանք կարող են հանգեցնել ավելի լուրջ հետևանքների: Օրինակ, ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ն (ԲԴԻՊՉ)[18] և ԵԱՀԿ Մամուլի ազատության ներկայացուցիչը հաճախ նշել են, որ **քաղաքական գործիչների կողմից քսենոֆոբ հռետորաբանությունը անընդունելի է**, քանի որ այն խաթարում է ընդհանուր անվտանգությունն ու նպաստում հասարակության պառակտմանը:

2.4 ՄԱԿ-ի գծով պարտավորություններ

- **Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագիր (ՔՊԻՄԴ)**[19]: Հայաստանը դաշնագրի կողմ է, որի **20-րդ հոդվածի 2-րդ կետով** նշվում է. *«Ազգայնական, ռասայական կամ կրոնական ատելության ցանկացած քարոզ, որը հրահրում է խտրականություն, թշնամանք կամ բռնություն, պետք է արգելվի օրենքով»*: Այս դրույթով պետությունը պարտավոր է՝ օրենքով արգելել **ազգային ատելության քարոզը**: Հետևաբար, Խաչատրյանի հայտարարությունն ըստ էության համապատասխանում է այս սահմանմանը՝ «national hatred inciting hostility or discrimination» և պետք է **փաստացի արգելվի և արժանանա պետական արձագանքի**: Պետության չարձագանքելը կդիտվի որպես պարտավորությունների խախտում:

- **Ռասայական խտրականության բոլոր ձևերի վերացման մասին միջազգային կոնվենցիա (ICERD)**[20]: Հայաստանը վավերացրել է նաև այս կոնվենցիան: **ICERD-ի 4-րդ հոդվածը** պետություններին պարտադրում է քրեականացնել ռասայական գերազանցության կամ ատելության գաղափարների տարածումը և **արգելել պետական մարմիններին կամ պաշտոնյաներին ռասայական խտրականություն խրախուսել**: Այսինքն՝ պետությունն իր վրա վերցրել է պարտավորություն՝ **դատապարտել և պատժել** պաշտոնյաների կողմից կատարված ռասայական/էթնիկ ատելության արտահայտությունները: ՄԱԿ-ի համապատասխան կոմիտեն իր ընդհանուր մեկնաբանություններում նշել է, որ *պաշտոնյաների կողմից ատելություն սերմանող խոսքը հատկապես վտանգավոր է*, և պետությունները պարտավոր են **անմիջապես արձագանքել**, ընդհուպ՝ այդ անձանց պաշտոնից հեռացնելով կամ իրավական հետապնդում նախաձեռնելով:

---

[18] https://www.osce.org/odihr

[19] https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights

[20] https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial

- **ՄԱԿ-ի այլ փաստաթղթեր:** ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների խորհուրդը և Գլխավոր ասամբլեան բազմիցս կոչ են արել պետություններին՝ պայքարել **ատելության լեզվի** դեմ: ՄԱԿ-ի փոքրամասնությունների հարցերով հատուկ զեկուցողը[21] նշել է, որ անհրաժեշտ է ընդունել օրենքներ՝ ատելության խոսքի դեմ պայքարելու համար, որոնք միևնույն ժամանակ հավասարակշռված են խոսքի ազատության իրավունքին: Հայաստանը, որը ներկայացվում է որպես **ազգային փոքրամասնությունների իրավունքները հարգող պետություն**, պետք է այս դեպքում ցուցաբերի իր հավատարմությունը այդ արժեքներին:

3. Հանրային պաշտոնյաների վարքի էթիկական նորմերի խախտում

Նույնիսկ եթե չդիտարկենք խիստ իրավական նորմերը, Անի Խաչատրյանի վարքը խախտում է այն **էթիկական հիմունքները**, որոնցով պետք է առաջնորդվեն հանրային իշխանություն կրող անձինք:

- **Անաչառության և հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը:** Պաշտոնյաները (ավագանու անդամներ, պետական ծառայողներ) պարտավոր են անաչառ վերաբերմունք ցուցաբերել բոլոր բնակիչների նկատմամբ՝ անկախ ծագումից: Հանրային ծառայության էթիկան պահանջում է **խուսափել կողմնակալություններից**: Իսկ Խաչատրյանը հստակ դրսևորել է ազգային կողմնակալություն՝ առանձնացնելով «ռուս» խմբին որպես իբր երկրորդական կարգի անձինք: Սա հակասում է պաշտոնյայի երդմանը՝ ծառայել ամբողջ բնակչությանը և **խարխլում է հանրության վստահությունը** իշխանության նկատմամբ: Սա ցույց է տալիս **քսենոֆոբ վերաբերմունք**, որը հանրային պաշտոնյաների համար անթույլատրելի է:

- **Հարգալից և կոռեկտ վարքագծի սկզբունքը:** Օրենքը հստակ պարտադրում է պաշտոնյաներին՝ լինել զուսպ և հարգալից: Միջազգային փաստաթղթերում նույնպես շեշտվում է, որ քաղաքական և պաշտոնատար անձինք պարտավոր են **ձևավորել հանրային քննարկման հարգալից մթնոլորտ**, դրսևորել հանդուրժողականություն: Օրինակ, **Պետական ծառայողների վարքի օրենսգիրքը** (մոդելային օրենսգիրք, հաստատված ՀՀ կառավարության և ԵԽ համագործակցությամբ) նշում է, որ պաշտոնյան պետք է **գործի քաղաքավարի, զուսպ և հարգալից՝ բոլոր քաղաքացիների նկատմամբ ցանկացած իրավիճակում**: Հանրայինորեն մարդկանց խմբի վիրավորանքն ակնհայտորեն խախտում է այս նորմերը: Սա կարելի է դիտարկել որպես **էթիկական խախտում**, որ պղծում է ավագանու անդամի կարգավիճակը:

---

[21] https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-minority-issues

- **Պաշտոնի արժանապատվություն:** Բարձր պաշտոն զբաղեցնողներից ակնկալվում է զուսպ և արժանապատիվ վարք: Գոյություն ունի չգրված կանոն՝ **ատելության լեզուն և անվայել պահվածքը համատեղելի չեն ժողովրդի ներկայացուցիչ լինելու հետ**: Հասարակական արձագանքը (օրինակ՝ Armenian Global Community-ի բաց նամակը) մատնանշում է, որ եթե նման վարքը մնա անպատիժ, կնշանակի պետության լռակյաց աջակցություն: Էթիկական չափանիշներն առաջարկում են, որ նման դեպքերում պաշտոնյան գոնե **պետք է հրապարակային ներողություն խնդրի**: Մինչ այժմ նման ներողություն չկա, ինչը խորացնում է էթիկական խախտման հանգամանքը:

- **Էթիկայի կանոնակարգեր և հանձնաժողովներ:** Հայաստանում գործում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը (ԿԿՀ)[22], որը 2018-ից վերահսկում է բարձր պաշտոնյաների էթիկական վարքագիծը: Այն կարող է քննարկել բողոքները էթիկայի խախտման հիմքով՝ թողնելով հիմնականում նախազգուշացում կամ եզրակացություն, ինչը կարող է բերել քաղաքական հետևանքների: Խաչատրյանի դեպքում էթիկայի հարցը առավել սուր է՝ քանի որ առնչվում է **միջէթնիկական հարաբերություններին**: Էթիկական տեսանկյունից նրա խոսքերը անհամատեղելի են **հանդուրժողականության սկզբունքի** հետ, որը պետք է բնութագրի պետական իշխանությանը:

- **Պետության հեղինակությունը:** Երբ երկրի մայրաքաղաքի պաշտոնատար անձը թույլ է տալիս քսենոֆոբ հայտարարություններ, դա ստվեր է գցում ոչ միայն անձի, այլև պետության հեղինակության վրա: Հանրային վարքի էթիկական չափանիշները պահանջում են հաշվի առնել **արտաքին ազդեցությունը**՝ նման հայտարարությունները կարող են խաթարել համայնքայն հարաբերությունները և երկրի կերպարը միջազգային հարթակում: Սա հակասում է Հայաստանի պետական քաղաքականությանը, որը պաշտոնապես պաշտպանում է **ժողովուրդների բարեկամությունը և բոլոր ազգային խմբերի իրավունքները**: Այսպիսով, **մասնագիտական էթիկայի** տեսանկյունից՝ Խաչատրյանը խախտել է նաև **պետական շահերին հավատարիմ լինելու սկզբունքը**՝ վտանգի տակ դնելով պետության և քաղաքի հեղինակությունը:

---

[22] http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=5831&lang=arm&enc=utf8